

Profitul contabil nu mai garanteaza distribuirea de numerar catre acționari: Legea 239/2025 întărește disciplina financiara a companiilor

Începând cu 2026, distribuirea de numerar catre acționari intra într-o zona mult mai reglementata decât până acum. Legea 239/2025 introduce condiții suplimentare pentru distribuirea de dividende și pentru rambursarea de împrumuturi catre acționari. Accentul se muta vizibil de la profit, ca indicator singular, catre disciplina financiara și soliditatea capitalizării.

Pentru multe companii românești, retragerea de numerar din firma - sub forma de dividende sau rambursari de împrumuturi catre acționari – a fost, ani la rând, o decizie relativ clara: daca exista profit și lichidități, distribuirea dividendelor parea fireasca, la fel și rambursarea împrumuturilor. Legea 239/2025, schimba fundamental aceasta logica, introducând un filtru de conformare financiara, aplicabil începând cu distribuirile din profitul anului 2025 (efectuate în 2026). În noul cadru, profitul contabil și disponibilul din cont nu mai sunt suficiente pentru a justifica plăți catre acționari. Bilanțul, nivelul activului net și respectarea ordinii legale a distribuirilor devin elemente centrale în procesul decizional. Practic, întrebarea relevanta nu mai este doar daca firma a înregistrat profit, ci daca este capitalizata corect și daca distribuirile respecta structura reglementata a capitalurilor proprii.

Situațiile financiare anuale aprobate la 31 decembrie 2025 capata, astfel, un rol mult mai important decât în anii anteriori. Nivelurile indicatorilor stabiliți pe baza lor devin un filtru de conformare pentru toate plățile catre acționari în 2026 - fie ca vorbim despre dividende sau despre restituiri de împrumuturi acordate de acționari catre societate.

Un element-cheie introdus explicit în aceasta ecuație este valoarea activului net sau capitalurile proprii, reprezentând diferența dintre total active și datorii. Legea societăților, în forma modificata, stabilește ca, atunci când activul net al unei companii scade sub jumătate din capitalul social subscris, apar restricții directe în relația financiara cu acționarii. Într-un astfel de scenariu, restituirea împrumuturilor acordate de acționari sau de catre persoane afiliate este interzisa, iar societatea trebuie sa ia masuri de redresare și recapitalizare. Valoarea activului net, un indicator de analiza financiara, se transforma într-un „buton de oprire” pentru cash-out catre acționari.

Aceasta este probabil cea mai importanta schimbare de paradigma adusa de Legea 239/2025. Decizii care faceau parte din rutina financiara pot genera riscuri legale, daca nu sunt susținute de o analiza riguroasa a capitalurilor proprii. Fiecare leu care iese din societate trebuie sa fie acoperit de capitaluri proprii adecvate.

Regimul dividendelor interimare este, la rândul sau, înasprit. Societățile care distribuie dividende interimare nu mai pot acorda împrumuturi catre acționari, asociați sau persoane afiliate până la regularizarea completa a diferențelor rezultate din aceste distribuii. În practica, aceasta regula limiteaza utilizarea împrumuturilor ca

instrument de avansare a numerarului catre acționari în cursul anului, înainte de a cunoaște situația reală a profitului anual. De asemenea, societățile care, pe baza situațiilor financiare interimare, au o valoare a activului net mai mică decât jumătate din valoarea capitalului social, nu pot distribui dividende interimare către acționari.

Se schimbă și modul în care trebuie înțeles „profitul distribuibil” către acționari la finalul exercițiului financiar. Legea impune o ordine strictă de distribuire: întâi constituirea rezervei legale, apoi acoperirea pierderilor reportate și menținerea activului net peste pragul legal de jumătate din valoarea capitalului social. Profitul curent devine disponibil pentru acționari doar după ce societatea își reface baza de capital propriu și respectă disciplina legală a alocărilor. În acest context, distribuirea nu mai este un pas de final de an, ci o decizie care trebuie anticipată și analizată din timp.

Pe de altă parte, Legea 239/2025 întărește și disciplina de bază a funcționării societăților. Obligația de a deține un cont de plăți la o bancă în România sau la Trezoreria Statului și cerințele privind utilizarea mijloacelor moderne de plată sunt reglementate și însoțite de sancțiuni în caz de neconformare.

În paralel, Codul de procedură fiscală a fost completat cu noi situații de inactivitate fiscală incluzând cazurile în care lipsesc conturile de plăți sau dacă situațiile financiare anuale nu sunt depuse în cel mult cinci luni de la expirarea termenului legal. Consecințele sunt directe: cheltuielile devin nedeductibile la calculul impozitului pe profit, dreptul de deducere a TVA dispăre, reputația comercială are de suferit, iar dacă aceasta stare persistă, se pot declanșa proceduri de dizolvare.

Pe acest fundal, au fost ajustate și regulile privind capitalul social minim al societăților cu răspundere limitată. Legea introduce un prag de 500 de lei pentru SRL-urile nou-înființate, dar impune obligația de majorare a capitalului la 5.000 de lei, atunci când cifra de afaceri netă depășește 400.000 de lei, cu termene clare și riscul dizolvării în caz de neconformare. Mesajul este coerent: capitalul social nu mai este o formalitate, ci un indicator al puterii financiare a companiei.

Legea 239/2025 accelerează o schimbare de paradigmă: începând cu anul 2026, companiile sunt evaluate de autorități și după **calitatea disciplinei financiare** — cât de sanatos își gestionează capitalul, relația financiară cu acționarii și conformarea cu termenele și obligațiile legale în cazul în care societatea înregistrează un activ net mai mic decât jumătate din capitalul social. Odata ce închiderea exercițiului financiar 2025 a fost finalizată, este un bun prilej pentru societăți să integreze noile cerințe legale în procesele interne recurente („niciun cash-out fără un test prealabil de conformare”), reducând riscul de blocaje financiare și expunerea la eventualele controale.